

โครงการพัฒนาศักยภาพเครือข่ายเกษตรกรเพื่อเพิ่มคุณภาพข้าวด้วยเทคโนโลยี

๑. หลักการและเหตุผล

ที่มา

๑) ยุทธศาสตร์ชาติ : เชื่อมโยงยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตร โดยอาศัยองค์ความรู้ทางวิชาการเกษตร วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี

๒) นโยบายรัฐบาล : ข้อ ๖ การเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ โดยดูแลเกษตรกรให้มีรายได้ที่เหมาะสมด้วยวิธีการต่างๆ และการเกษตรปรับโครงสร้างการผลิตสินค้าเกษตรให้สอดคล้องกับความต้องการด้วยวิธีการต่างๆ

๓) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ : ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การสร้างความเข้มแข็งและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน ในการเสริมสร้างสถาบันเกษตรกร และการรวมกลุ่มให้เป็นกลไกหลักในการบริหารจัดการตลอดห่วงโซ่มูลค่าของอุตสาหกรรม

๔) ยุทธศาสตร์สภาเกษตรกรแห่งชาติ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ การสร้างความเข้มแข็งแก่เกษตรกรองค์กรเกษตรกร ยุวเกษตรกรและเครือข่าย

๕) ยุทธศาสตร์จังหวัด.....

สภาพปัญหา

ภาคเหนือตอนบน ๒ ประกอบด้วย จังหวัด พะเยา เชียงราย แพร่ น่าน ตาก มีการปลูกข้าวเป็นพืชเศรษฐกิจหลัก แต่เกษตรกรยังคงประสบปัญหาต้นทุนการผลิตที่สูง ขาดองค์ความรู้ด้านการผลิต การตลาด การพัฒนาคุณภาพการผลิตตามระบบมาตรฐาน การรวมกลุ่มเพื่อสร้างอำนาจต่อรองไม่มีความเข้มแข็ง ประกอบกับปัจจุบันวัฒนธรรมผลิตและการเก็บเกี่ยวเปลี่ยนแปลงไปเกษตรกรเป็นผู้จัดการนา ไม่ลงมือทำนา ลงแขก ดังเช่นในอดีต เกษตรกรหันมาใช้บริการรถเกี่ยวโดยที่ตนเอง/กลุ่มไม่มีอุปกรณ์ในการอบลดความชื้น ต้องไปใช้บริการนายทุนโรงสี และส่วนใหญ่ขายเป็นข้าวสด ทำให้ถูกกดราคาจากผู้ประกอบการ พ่อค้า โรงสี ส่งผลให้ประสบปัญหาหาราคาข้าวเปลือกตกต่ำ

ดังนั้น เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาให้แก่เกษตรกรในระยะยาว จึงจัดทำโครงการเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณ เพื่อพัฒนาเครือข่ายและการบริหารจัดการการผลิตข้าวหลังการเก็บเกี่ยวให้ได้มาตรฐาน ส่งเสริมการรวมกลุ่มเพื่อสร้างอำนาจต่อรอง โดยการสนับสนุน เครื่องอบลดความชื้นข้าวเปลือก และบริหารจัดการโดยกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ส่งผลให้เกษตรกรจำหน่ายข้าวได้ราคาที่ดีและมีรายได้เพิ่มขึ้น เกิดความมั่นคงในอาชีพ และสามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อพัฒนาเครือข่ายเกษตรกรให้เข้มแข็ง
๒. เพื่อบริหารจัดการผลผลิตข้าวหลังการเก็บเกี่ยวให้มีคุณภาพ
๓. เพื่อเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกร

๓. เป้าหมาย

๑. รวมกลุ่มเกษตรกรเครือข่าย ๕๐ กลุ่ม ทุกกลุ่มมีเครื่องอบกลุ่มละ ๑ เครื่อง เกษตรกรไม่น้อยกว่า ๑๕๐๐ ราย
๒. เกษตรกรจำนวน ๑๕๐๐ ราย มีรายได้เพิ่มขึ้น
๓. เกษตรกรจำนวน ๒๕๐ ราย ได้รับการพัฒนาการบริหารจัดการเครื่องอบลดความชื้น

๔. พัฒนาศักยภาพการผลิตข้าวให้มีคุณภาพ ความชื้นไม่เกินร้อยละ ๑๔

๔. แผนปฏิบัติงานโครงการ

กิจกรรมหลัก	เป้าหมาย	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินงาน					ผู้รับผิดชอบ
			ต.ค.- ธ.ค. ๖๑	ม.ค.- มี.ค. ๖๒	เม.ย.- มิ.ย. ๖๒	ก.ค.- ก.ย. ๖๒	ต.ค.- ธ.ค. ๖๒	
๑.คัดเลือก กำหนด กลุ่มเป้าหมาย ระดับตำบล/ อำเภอ ที่มี ศักยภาพ นำ ร่อง /คัดเลือก พท.	๕๐ กลุ่ม	๕๐,๐๐๐	↔					สภจ./สภจ.
๒. ประชุม ชี้แจงการ สร้าง เครือข่าย ความร่วมมือ การบริหาร จัดการข้าว - แผนการ ผลิต/การเก็บ เกี่ยว/การ บริการจัดการ เครื่องอบ	๑,๕๐๐ คน	๒๕๐,๐๐๐	↔					สภจ./สภจ.
๓.จัดซื้อ เครื่องอบลด ความชื้น ข้าวเปลือก กำลังการผลิต ๓๐ ตัน/วัน (ขนาดเครื่อง/ การใช้ ประโยชน์)	๕๐ เครื่อง	๑๕๐,๐๐๐,๐๐๐			↔			สหกรณ์ จังหวัด
๔.จัดอบรมให้ ความรู้เทคนิค	๒๕๐ คน	๒๕๐,๐๐๐			↔	↔		สภจ./สภจ.

การใช้ เครื่องอบลด ความชื้น								
๔.ดำเนิน กิจกรรมการ อบลด ความชื้น	๕๐ กลุ่ม	-					↔	กลุ่ม เกษตรกร
๕.ติดตาม ประเมินผล คุณภาพข้าว หลังการ ดำเนินการอบ ลดความชื้น	๕๐ กลุ่ม	-					↔	สภจ./ สภจ./ สหกรณ์ จังหวัด/
รวม		๑๕๐,๕๕๐,๐๐๐						

๕. ตัวชี้วัด

ผลผลิต

๑. จำนวนกลุ่มเครือข่ายที่สามารถจัดตั้งเข้าร่วมโครงการ จำนวน ๕๐ กลุ่ม
๒. เกษตรกรจำนวน ๒๕๐ คน ได้รับความรู้เทคนิคการใช้เครื่องอบลดความชื้น

ผลลัพธ์

๑. สามารถอบข้าวได้จำนวน ๖๗,๕๐๐ ตันต่อฤดูกาลผลิต
๒. กลุ่มเครือข่ายเกษตรกรจำนวน ๕๐ กลุ่ม จำนวน ๑,๕๐๐ ราย มีรายได้เพิ่มจำนวน ๑๑๔,๗๕๐,๐๐๐ บาทต่อฤดูกาลผลิต

๖. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. กลุ่มเครือข่ายเกษตรกรมีความเข้มแข็ง สามารถบริหารจัดการการผลิตในช่วงฤดูการการเก็บเกี่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพ
๒. สามารถขยายผลการดำเนินงานไปสู่กลุ่มเครือข่ายอื่นครอบคลุมทั้งภูมิภาค
๓. เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตดีขึ้น